

KURJER WARSZAWSKI

D. 5. Kwietnia.

NIEDZIELA.

ROK 1829.

N° 92

WSPOMNIENIA.

*Reskrypt Augusta III, aby
Żydów z Szląs. i Węgier nie
wpuszczać do Polski 1739.*

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Wczoraj w południe zakończył życie JWny Radca Stanu Państwa Rossyjskiego i Kawaler różnych orderów, *Adam Dunin Żurkowski*. Zwiłoki jego przeniesione zostaną jutro o godzinie 5tej z południa z domu Nr 2245 Lit: A. do Kościoła S. Krzyża, a dnia 7 b. m. po odbytem żałobnem Nabożeństwie odprowadzone będą na Smętarz Powązkowski jako miejsce wiecznego spoczynku.

Dziesięć upłynionych wieków dawnej Polski. Pod tym tytułem, wyszła Tablica Chronologiczna w sposobie toczących się potoków. Na arkuszu sztychowana, obejmuje nie tylko *Królów Polskich*, nie tylko *Xiążąt Litewskich, Haliichich, Kłiowskich, Mazowieckich* i niektórych innych w Polsce; ale nadto *Królów Cesarzów* pobliskich krajów: *Czech, Węgier, Prus, Szwecji, Danji, Niemiec, Rosji, Turcji*. Skreślone jest co w różnych czasach Polska nabywała, co traciła. Wszystko to jedynym rzutem oka rozpatrzeć można. Do niej dołączony jest arkusz drobno drukowany, na którym są w tej kolumnie wyliczone zdarzenia znamienitsze i ludzie stanu, z podziałami na periody i okresy politycznych dzieł Polskich; w drugiej kolumnie jest wymienionych 366 pisarzy z podziałem na periody dzieł w piśmiennictwa Polskiego. Autorem *Joachim Lelewel*. Dostać można w Księgarniach *Węckiego, Brzeziny, Szeblera* i w Składzie *Ciechanowskiego*. Cena złotych 2.—W Księgarni *Węckiego* dostać można, *Dziele Bibliotek P. Joachima Lelewela*. Cena zł. 5.

Na ostatnich Targach Warszawskich płacono za Korzec Żyta zł: od 8 i pół do 10. — *Pszenicy* od 21 do 32. — *Jęczmienia* od 7 i pół do 9. — *Owsa* od 5 i grosz sre: do 6. — *Siana* furę jednokonną od 12 do 16; parokonną od 20 do 24. — *Słomy* furę od 5 i pół do 7.

Zpoczynająca się wiosną, wyszła nakładem *Dąbrowskiego* nowa Powieść tłumaczona z francuskiego pod tytułem: *Kwiaty albo Artystki*. Cena zł. 2. Sprzedaje się w Księgarni tegoż, *Brzeziny* i *Komp: i innych*.

Onegdaj po puszczeniu lodów, Wisła była czystą, lecz wczoraj wieczorem zaczęła płynąć kra gęsta; po opadnięciu wody, natychmiast zaczęła pracować nad przywróceniem mostu. — Wczoraj było ciepła stopni 5.

Uwertura z *Opery Lekcja Botaniki* teraz wystawionej na Teatrze Nar. Warsz: skomponowana i przełożona na Pjanoforte przez *Józefa Stefaniego* wyszła w składzie *Muzyki Fr. Kłukowskiego*. Cena zł. 2 gr. 15.

Wczoraj na pożegnanie Publiczności przywołała *P. Rappo* *Herkulesa*, który po intrze wyjeżdża przez *Wilno* do *Petersburga*.

Nader ważne odkrycie ogłosił *W. Jan Mejsner* ze *Szczuchnia*, oświadczając, iż byłby bardzo szczęśliwy gdyby jego zamiar pomyślny skutek osiągnął. O to jest jego ogłoszenie. »Gospodarz wiejski podaje swe myśli, wsparte po części na doświadczeniu utworzenia masy zabezpieczającej budynki od pożaru, upatrując tą drogą jedyny sposób naradzenia się z gospodarzami, którzy mogą mieć w tym

względnie wiadomości i doświadczenia przez podanie swych zdań, utworzenia massy, która by zupełnie swemu celowi odpowiadała, i mogła z czasem mieszkańców zabezpieczyć od tak częstych nieszczęść, a temsamem zmniejszyć składki ogniowe. Massa do użycia wewnętrznego ma się składać z korcea dobrego wapna, z 2ch korcy gliny, pół korca żytniej razowej mąki, pół korca makuchów, czyli wytłocznin olejnych miało utłuczonych, pół korca popiołu, pół korca fajna końskiego, pół korca sierci bydłowej, 10 fantów ałunu i tyleż soli kuchennej, piasku z korczyk lub tyle ile potrzeba będzie; zamiast wody, użyć lepiej łagu garbarskiego, lub iakiego innego. Tą massą dobrze przerobioną wylepić, czyli wymuzgać wszystkie części budynku, łatwe do zaięcia od ognia. Dla pokrycia zaś budynku robią się z słomy zwyczajne dobre wykretaki, które maczają się dostatecznie w mieszaninie 2 korcy gliny, 1 korca wapna, 8 garcy żytniej mąki, 8 garcy makuchów, 16 garcy popiołu i piasku podług potrzeby. Takowe wykretaki: układają się bez żadnego przytwierdzenia, regularnie, iak zwyczajna poszywka na łatach, co iest dostatecznem do ich umocowania. Gdy ta dachówka, czyli pokrycie wyschnie, przystępuje się do dania tynku; massa będzie taż sama, wypuściwszy iedynie glinę, a dodawszy w to miejsce więcej wapna. Przystosowania dla ułatwienia tej czynności robią następujące. Trzeba 2 drabin tak długich, iżby aż nad dach wystawały, do których za pomocą sznurów, przytwierdza się drąg, zwyczajnie przy dekowaniu używany, który podług potrzeby, podwyższać i opuszczać można; pada się potem robotnikowi na dach rzucona massa, którą za pomocą kielni ciecisko na dach narzuci, packą zatrze i wygładzi. Po wyschnięciu daie się

dla większej trwałości ieszcze powłokę, z mieszaniny połowy oleju i połowy smoły, a dla koloru daie się ziemi Angielskiej. Rozumie się, iż ta robota na wiosnę podczas pogody odbywać się powinna, i szypko postępować. Gdyby wykretaki maczane były w massie do tynku przeznaczonej, i zaraz atrybulcem na dachu wygładzone, obeszłoby się może bez tynku.

W tych dniach zakończył życie w mieście *Kielcach* W. Teodor *Radzielewski* były Pułkownik Wojsk Polskich a później Inspektor popisów. Z długoletnich usług poświęconych Kraiowi, i ztowarzyskiego pożycia godnym był szacunku i uwielbienia. Żal powszechny po zgonie tego szanownego Męża będzie pomnikiem cnot iego nie wygasł w pamięci wszystkich którzy go znali, a do których i należę iako ieden z dawnych ś. p. *Radzielewskiego* towarzyszyów broni. — K. T.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Gazeta *Kurjer Smirneński* potwierdza wiadomość z *Stambułu*, że niedawno przeczytano we wszystkich sądach firman Sultana, który ogłasza ludowi Machometowskiemu iż wojna trwać będzie, ponieważ nieprzyjaciele Państwa Ottomańskiego mają zamiar zniszczyć *Islamizm*. — Późniejsze wiadomości odebrane z *Stambułu* utrzymują powszechnie że Sultana da się wkrótce oświadczyć do głównej swej armji. Za przykładem Sultana przywdziała większa część ministrów i magnatów państwa Ottomańskiego strój woenny, zamieniwszy turban na czerwoną czapeczkę obwinętą czarną przepaską iedwabną która iest na końcach haftowana. Nowy wielki *Wezyr* nieprzybył ieszcze do głównej armji. — Porta stara się teraz najusilniej aby opatrzyć armją i *Stambuł* żywnością i innemi potrzebami. — Cała siła zbrojna państwa Ottomańskiego ma się

na dzień 15 Maja przygotować do boju. — Do wszystkich Baszów państwa Otomańskiego posłano dokładne instrukcje, których ściśle trzymać się mają tak co do obrony swoich Baszostw jako też wspierania czynnej armji, utrzymując między sobą największe porozumienie. Do Dowódców twierdz także posłano stosowne rozkazy za których dopełnienie każdy z nich będzie odpowiedzialny. W każdej twierdzy ma także być ustanowiona Rada Administracyjna. — Towarzystwo Akcjonariuszów ma wkrótce utworzyć się w Anglii w zamiarze utworzenia żeglugi parowymi okrętami na Dunaju. Zapisy już mają wynosić 12 milionów zł; reńskich. To towarzystwo ma także plan zakupu lub zadzierżawienia znacznych gruntów w Węgrzech, na których ma zasiewać len i konopie. Już od kilku lat zwiedzali Ekonomicy Angielscy kraj Węgierski dla przekonania się o gruntach tamiecznych, przeto zdaie się że teraz chcą korzystać z tego doświadczenia dla utworzenia przemysłowi Angielkiemu nowej gałęzi handlu. — Według nowego planu rządu Niderlandzkiego flota tego państwa ma się składać z 12 okrętów linjowych, z 30 fregat, z 36 korwet i brygów, z okrętu obrotowego, z 8 okrętów pocztowych, 3 okrętów ładunkowych parowych, 3 okrętów transportowych, z 5 mniejszych okrętów i 28 statków kanonjerskich, oraz 3 fregaty i 2 statki kanonjerskie mają być w rezerwie, przeto razem składać się ma cała flota z 113 okrętów. Liczba tych okrętów ma być do roku 1840 uzupełniona. — W gminie *Mensdorf* w Xięstwie *Luxemburskiem* panuje od 2ch miesięcy choroba epidemiczna między tamieczną młodzieżą mającą od lat 10 do 28. — Wiednej z ginin *Francji*, 17 letnia Panienska *Franciszka Treke* chcąc uzyskać wkrótce całą sukcesją po rodzicach, dla prędkiego zaślubienia młodego

człowieka złych obyczajów z którym się była wpierw udużyła, otruła kilka osób z swojej familji, z których wszyscy prócz młodego chłopczyzny zostającego bez nadziei wyzdrowienia, utracili życie! Tę okropną zbrodnię odkryto zaraz po uczynku. Młoda zbrodniarka została niezwłocznie uwięzioną i będzie najprzykładniej ukaraną, a jej Kochanek uniknął lecz już jest ślad gdzie się ukrył. — Brzegi morskie państwa Angielskiego liczą 150 wież z latarniami a co rok do 400 okrętów zatapia się przy brzegach; zamiast takich wież z latarni, wynalazł jeden z Admirałów francuzkich oświecone telegrafy, za pomocą których w nocy z okrętami znajdującymi się na morzu można mieć związek. — Otrzymano smutną wiadomość z *Kandji*, że Turcy schwytali kilka statków, na których płynęło kilkanaście rodzin Greckich, barbarzyńcy wszystkich Chryścijan zatopili! — Jedna z gazet Londyn: donosi, że Xże *Wellington* pojedynkował się z Hrabią *Wingtelson*, lecz walka odbyła się bez krwi rozlewu. — Piękny przykład ludzkości okazał Konsul Francuzki w *Tunis*; gdy tamiecznemu *Deiowi* ofiarował zwykłe podarunki, *Dej Afrykański* zapytał co Konsul nawzajem życzy mieć od niego? *Francuz* odpowiedział: »Wypuść na wolność Greków będących w niewoli w tym kraju» *Dej* natychmiast uścił to żądanie.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Xże Adam Czartoryski S. W. Lisiecki Kac. Obr.; Michałowski Kommissarz, Skulski Piotr Obr.; Zgliczyński Seweryn Obr.; Bogucki Malachjusz Obr.; Dangel Tomasz Obr.; Gosiorowski Tomasz Obr.; Podolski Gabriel Obr.; Hube Alexander Obr.; Sieciński Franciszek Obr.; Wiszowaty Joahim Obr.; Wegrowski Stanisław Obr.; Walewski Marcelli Obr.

DONIESIENIA.

U OGRODNIKA w folwarku *Łomnej* na *Trakcie Zakroczymskim*, są do przedania tej wiosny *Lato-*

rośli winnych kopa zł: 90, Orzechów włoskich kopa zł: 90, Akacji białyeh większych kopa po zł: 90, mniejszych zł: 60, Topol Włoskich większych kopa zł: 90, mniejszych, zł: 60, Topol Amerykańskich większych zł: 60, mniejszych zł: 40, Kasztanów kopa zł: 75, Gruszek i Jabłoni szczypty małą swoję ceny podług gatunku i wieku, o której na miejscu od rzeczonoego Ogrodnika Chruscickiego w Łomnej dowiedzieć się można.

SZESĆ POKOIOW, z obszerną Kuchnią, Drwalnią, Górą, Piwnicą, Garderobą, na 2 piętrze, na rogu ulicy Senatorskiej i Wierzbowej, widok na plac Nowego Teatru, Nr 473 Lit. C. do najęcia od Sgo Jana.

Uwiedamnia się Sza: Publ: po raz ostatni, iż w Warszawie dnia 6 Kwietnia r. b. o godzinie 10 zrana pod Nr 43 w Rynku Starego Miasta Warszawa 3, Szafy za szkłem do towarów dla Marchandemó wygodne z suwane i rozbiebane. Łyżki srebrne etc. przez publiczną Licytację sprzedane będą.

Stanisław Modzelewski K. S.

OSOBA trudniąca się wyłączenie nauką młodzieży, posiadająca gruntownie język Polski, i wogaca w tym języku dokładnie uczyć Jęzografii, Historji Polskiej, i Powszechnej, Kalligrafji, tudzież Arytmetyki, dać dobre początki języka Łacińskiego; zechce się zgłosić do domu przy ulicy Nowy Świat pod Nr 1261, na dole od frontu, każdego dnia od godziny 3 do 5 po południu.

W nowo utworzonym handlu podpisanego pod Nr 356 przy ulicy Długiej w Pałacu W. Dükerta dostać można różnego **WINA** w rozmaitych gatunkach, za najpomniejszą cenę począwszy garniec od złp: 12, Stołowego Węgierskiego. — *Joanowicz et Comp.*

LOS Klasycznej Loterji pod Nr 3695 w Kancelarze Deplera przez omyłkę nieprawemu Właścicielowi wydany został; zechce więc także takowy zwrócić do tegoż Kancelara, gdyż jaka kolwiek wygrana padnie na powyższy Numer, do podpisanego iako posiadającego Los z 2giej Klasy należy będzie. — *Win: Martyski.*

FABRYKANTA FORTEPIANÓW W. Malanowskiego mieszkającego przy ulicy Mostowej pod Nr 226 nabyć można dany mu wkomis ożywany Fortepjan w dobrym stanie będący, za pomniejszą cenę.

W dniu 6 Kwietnia r. b. zrana o godzinie 10tej przed domem Nr 2162 przy ulicy Bonifratskiej prawnie zajęte ruchomości iako to: Biórka, zegar

Wiedeński brązowy, Kanapa, Krzesła, Lustra, Obraty olejno malowane, etc. przez publiczną Licytację sprzedane będą. — *Kazimierz Alexander Garbolski K. T. C. W. M.*

WINA starego Węgierskiego w butelkach, nadającego z handlu na prowincji od dawna exystującego, dostać można u podpisanego za cenę najumiarkowaną. — *Gibasiiewicz* przy ulicy Krakowskiej Przedmieście Nr 451 na przeiz Kościoła OO. Bernardynów.

Zgubiony został w d. 3 Kwietnia idąc Nowym Światem do Mostu, **WORECZEK** jedwabny niebieski z klamkami srebrnemi, kółkiem i łańcuszkiem, i w nim kilkanacie złotych; poezciwy znalazca zatrzymać raczy pieniądze, Woreczek zaś zechce zwrócić do Drukarni Kurjera.

Handel **Wina** i Korzeni przy ulicy Nowy Świat Nr 1315, uwiedamnia Amatorów **OSTRYG**, iż w tych dniach swięży transport takowych odebrał.

Kto znalazł na ulicy Miodowej lub Krasin'skim dziedzińcu wczoraj upuszczony **KLUCZ** owinięty w papier, niech go raczy oddać do Alexandra Stróża Pałacu Biskupów Krakowskich.

WIEŚ w Powiecie Czerskim, odległa mil 2 i pół od Warszawy, za miastem Piasecznem, dobrze za budowania i załudpiona, grunta dobre, Łąki, Sadzawki, Las obszerny wokoło mająca, jest do sprzedania z wolnej ręki; informacja u W. Buczyńskiego Patrona przy Trybunale C. W. M. przy ulicy Stożerskiej Nr 1773 mieszkającego.

Od dawnego czasu znany z skutków swoich **KONFEKT** dla bydła i owiec, szczególnie w tej porze roku używany, znajduje się w Apteczce pod Słym Krzyżem, przy ulicy Krak. Przed: Nr 408 gdzie kupującemu zwykła informacja udzieloną będzie.

Działkowska powiększwszy do tutejszej Stołicy, mieszka teraz w domu po Paulińskim obok Kościoła od ulicy Długiej, gdzie roboty haftowania wszelkich Mundurów złotem i srebrem iak dawniej przyjmuje.

OGRÓD GWOCOWY i **WARZYWNY** do wydzierżawienia przy ulicy Żytniej Nr 2011, dalsza wiadomość w Pałacu Prymasowskim w Oficynie po lewej ręce.

Zabłąkany **PIES** Wyżeł niemej wielkości, tarantowaty, łaty kasztanowate; u kogo się znajduje, niech go raczy wypuścić.

TEATR. Intro w Teatrze Nar: wido: *Franciszka.*